

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, PhD. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **Spolek na podporu nezávislé justice v ČR Šalamoun IČO 63837714**
sídlem U Mlýna 2232/23, 140 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
sídlem Pplk. Sochora 727/27, 170 00 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí předsedy Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2019, č. j. SPR. ÚS 908/18-28 INF,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Generální sekretář Ústavního soudu (dále jen „generální sekretář ÚS“) rozhodnutím ze dne 17. 12. 2018, č. j. SPR. ÚS 908/18-4 INF (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), odmítl žalobcovu žádost o informace, jíž se domáhal zaslání autentických stejnopisů usnesení sp. zn. IV. ÚS

2044/13 ze dne 30. 1. 2013, nálezu sp. zn. II. ÚS 1930/17 ze dne 14. 11. 2017 a nálezu sp. zn. II. ÚS 2767/16 ze dne 7. 8. 2018, a dále sdělení, kteří konkrétní asistenti soudců se podíleli na přípravě podkladů pro rozhodnutí, případně samotných rozhodnutí v každé z těchto věcí. Na základě žalobcova odvolání následně předseda Ústavního soudu (dále jen „předseda ÚS“) rozhodnutím ze dne 31. 1. 2019, č. j. SPR. ÚS 908/18-28 INF (dále jen „napadené rozhodnutí“) částečně změnil prvostupňové rozhodnutí (doplněním o ustanovení právního předpisu) a ve zbytku odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že odůvodnění prvostupňového i napadeného rozhodnutí jsou založena toliko na formálních floskulích. Je lhostejné, jaké slovo („stejnopis“) bylo v žádosti použito, neboť ze žádosti bylo srozumitelné, že je žádáno o zaslání rozhodnutí v autentické podobě. Účelové, nesprávné a nepřiléhavé je odůvodnění rozhodnutí i v části požadující sdělení, kteří asistenti soudců se podíleli na přípravě podkladů rozhodnutí, případně samotných rozhodnutí. Ústavní soud není soud a nevydává rozsudky, proto je sporné, zda vůbec lze aplikovat § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“). Rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 29 A 133/2015-112 se týkal jinak formulované žádosti o informace. Ústavní soud žádnou intenzitu zájmu žalobce na poskytnutí požadovaných informací nezkoumal, ani ji nepoměřoval se žádným veřejným zájmem. Žalobce dále poukazuje na svou činnost a důvody podání žádosti (lišící se kvalitou odůvodnění rozhodnutí, rozporná judikatura, obava žalobce, zda nejde o projev korupce či klientelismu). Rozhodnutí je nesrozumitelné. Buď Ústavní soud informaci nemá, nebo ji má, a teprve potom lze zvažovat možnou aplikaci výjimky. Informace existuje a je zjistitelná (například z obsahu daných spisů či z evidenčních pomůcek soudu). Předseda ÚS se chybně odvolal na § 11 odst. 4 písm. a) informačního zákona. Skutečnost, že Ústavní soud rozhoduje v řadě věcí rozdílně a okolnost, proč (a za účasti jakých úředních osob) k tomu dochází, je oprávněnou otázkou veřejného zájmu, o které lze veřejně diskutovat a podrobit ji veřejné kritice. Právo na informace je právem základním. Omezit jej lze, je-li tak stanoveno zákonem (podmínka formální) a jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytné (podmínka materiální).
3. Ústavní soud ve svém vyjádření uvádí, že se žalobce stal obětí vlastní terminologické nepřesnosti, na které lpí. Faktické poskytnutí informací navazovalo na nový požadavek žalobce, který nemohl ovlivnit posouzení zákonnosti povinného subjektu. Informace o osobě asistenta, který se na přípravě podkladů podílel, neexistuje a je z poskytování informací vyloučena dle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona. Neexistuje veřejný zájem, který by ospravedlňoval poskytnutí této informace, neboť není způsobilá přispět k odhalení libovůle, nepředvídatelnosti rozhodování, porušování principu rovnosti či korupce. Manipulace s přidělováním spisů je vyloučena. Rozdíl v odůvodnění nálezů a usnesení odpovídá zákonu. V příslušném soudním spise ani v elektronické databázi není uvedena žádná informace o pověření asistenta soudce k práci se spisem, o podílu asistenta na přípravě podkladů, ani o míře jiného jeho zapojení či jeho názoru na problematiku. Závěrem Ústavní soud navrhl, aby soud žalobu zamítl.
4. Jelikož v důsledku novelizace provedené zákonem č. 111/2019 Sb. přešly pravomoci v dané věci z předsedy ÚS na Úřad pro ochranu osobních údajů, došlo také *ex lege* k přechodu pasivní žalobní legitimace (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2020, č.j. 4 As 155/2020-42, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Poté, co byli účastníci řízení o této skutečnosti poučeni, žalovaný pouze sdělil, že se ztotožňuje s vyjádřením Ústavního soudu.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování soud vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
6. Zdejší soud předesílá, že se při posuzování důvodnosti žaloby zaměřil na podstatu věci a nepřistoupil k vypořádávání všech dílčích tvrzení žalobce, neboť ta jsou rozprostřena (a opakována) v rámci ne zcela přehledně strukturovaného a neúměrně rozsáhlého žalobního textu protkaného rekapitulačními a citačními pasážemi. Jelikož však byl soud schopen z žaloby extrahovat základní žalobní body, nepředstavovala nepřehlednost žaloby vadu, kterou by bylo nutné odstranit postupem dle § 37 odst. 5 s. ř. s.
7. Zároveň soud musí poznamenat, že předmětem soudního přezkumu je napadené rozhodnutí, nikoliv prvostupňové rozhodnutí. Argumentace směřující proti vadám prvostupňového rozhodnutí, které byly napadeným rozhodnutím napraveny, není vůbec způsobila vyvrátit důvody napadeného rozhodnutí.
8. Žalobce předně brojí proti odmítnutí žádosti v části, v níž požadoval stejnopisy rozhodnutí Ústavního soudu. Poukazuje na to, že ze žádosti muselo být zřejmé, že požaduje jakékoliv autentické znění rozhodnutí, přičemž postup generálního sekretáře ÚS byl formalistický.
9. Tyto námitky soud nepovažuje za důvodné.
10. Podle § 3 odst. 3 informačního zákona platí, že informace se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Podle § 4 odst. 1 informačního zákona pak povinné subjekty poskytují informace na základě žádosti nebo zveřejněním. Z citovaných ustanovení je tedy patrné, že povinný subjekt je povinen poskytovat pouze existující informace, tj. informace, které má k dispozici, nebo informace, které je schopen zjistit (měl-li by jimi disponovat).
11. Žalobce zcela jasně specifikoval, že požaduje originály nebo stejnopisy rozhodnutí a zjevně si byl vědom, jak se liší od prostých kopií. Jestliže se generální sekretář a předseda zabývali toliko možnostmi poskytnout žalobci originály nebo stejnopisy rozhodnutí, jednali plně v intencích žádosti. Pozdější modifikace požadavku ze strany žalobce na tento závěr nemůže mít žádný vliv, neboť k ní došlo až po vydání prvostupňového rozhodnutí. Striktnost interpretace žádosti ze strany generálního sekretáře ÚS plně odpovídala striktnosti požadavku žalobce a jeho zdůvodnění. Jestliže se žadatel staví do role práva znalého a ve své žádosti jasně zdůvodní, že žádá o informaci ve zcela konkrétní podobě, pak nemůže povinnému subjektu následně vyčítat, že neodhalil rozpor mezi jeho vnitřními pohnutkami a jím psaným textem.
12. Pakliže další originály a stejnopisy žalobcem požadovaných rozhodnutí neexistují (což generální sekretář ÚS zdůvodnil, a žalobce jeho argumentaci ostatně nerozporuje), dospěl předseda ÚS ke zcela správnému závěru, že požadovanou informaci nelze poskytnout. Stejně tak se zcela správně nezabýval otázkou, zda by žalobci případně nepostačovaly kopie požadovaných rozhodnutí, neboť z formulace žalobcovy žádosti jasně vyplývalo, že o takové informace nestojí. Pokud si žalobce svůj postoj dodatečně rozmyslel (a generální sekretář ÚS jeho novému požadavku vyhověl), pak tato skutečnost nemá vliv ani na interpretaci jeho původního požadavku, ani na posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí. Dodatečné poskytnutí jiných

než původně požadovaných informací bylo úkonem mimo řízení v této věci, a proto se nemohlo nijak odrazit ve výsledku tohoto řízení.

13. Ve vztahu k druhé části žádosti o informace je napadené rozhodnutí vystavěno na dvou zákonných důvodech pro odmítnutí žádosti. Jednak jde o neexistenci požadovaných informací, jednak jde o výjimku dle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona. Oba tyto důvody žalobce zpochybňuje a poukazuje na jejich vnitřní rozpornost.
14. Co se týče vzájemného rozporu obou uváděných důvodů, pak se podle názoru soudu jedná o rozpor zdánlivý. Jelikož ze zákona neplyne žádná hierarchie důvodů pro odmítnutí žádosti, nemá povinný subjekt povinnost nejprve zkoumat, zda informace existuje, a teprve poté případně zvažovat, zda pro její poskytnutí neexistuje jiná zákonná podmínka. Žalobce požadovanou informaci konkretizoval natolik přesně, že si o přípustnosti jejího poskytnutí mohl generální sekretář ÚS učinit úsudek i v abstraktní rovině, tj. aniž by nejprve zjišťoval existenci dané informace. Takový postup ostatně odpovídá zásadě procesní ekonomie. Je-li si povinný subjekt jist, že požadovanou informaci nelze v žádném případě pro zákonnou výlukou poskytnout, bylo by zcela nevhodné provádět zcela zbytečnou rešerši, zda informace existuje, jaká je její podoba, rozsah apod.
15. Jestliže pak předseda ÚS nad rámec prvostupňového rozhodnutí poukázal na to, že informace navíc neexistuje, pak ani v tomto postupu nelze spatřovat vnitřní rozpornost či nesrozumitelnost. Předseda ÚS zkrátka žalobci pouze sdělil to, že požadovaná informace neexistuje, a i kdyby existovala, nemůže ji žalobci poskytnout pro existenci zákonné výluky. Mezi těmito závěry žádný rozpor neexistuje.
16. Krajský soud však musí dát žalobci za pravdu, že závěr předsedy ÚS o tom, že požadovaná informace neexistuje, není dostatečně zdůvodněn, respektive zdůvodnění přímo nemíří na žalobcem požadovanou informaci. Předseda ÚS se totiž zaměřil na to, že nelze zjistit, jakou měrou se jednotlivé osoby podílejí na rozhodnutích Ústavního soudu. Takový závěr je sice velmi pravděpodobný, nicméně žalobce nežádal o sdělení, jakou měrou se konkrétní asistenti podíleli na rozhodnutích Ústavního soudu, nýbrž kteří konkrétní asistenti se podíleli na konkrétních rozhodnutích Ústavního soudu. O takové informaci podle názoru zdejšího soudu nelze bez dalšího a pouze v abstraktní rovině vyslovit, že neexistuje. Jak poukazuje žalobce, tuto informaci může obsahovat buď fyzický spis, nebo elektronická evidence (lze z nich například zjistit, že konkrétní asistent učinil konkrétní procesní úkon, nebo že měl spis k dispozici). Z napadeného rozhodnutí však neplyne, že by pro účely posouzení žádosti předseda ÚS vůbec činil šetření v konkrétních spisech či informačním systému. Ačkoliv nutně nemusí platit, že u každého spisu musí existovat informace, který asistent soudce se podílel na přípravě, závěr o neexistenci takové informace by musel být řádně zdůvodněn (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41). To, že uvedená informace patrně nemůže mít pro žalobcovy cíle žádnou vypovídací hodnotu (viz dále), bez dalšího neznamena, že by měla být považována za neexistující.
17. Soud poznamenává, že při posuzování zákonnosti rozhodnutí nemohl přihlížet k dodatečnému odůvodnění neexistence požadovaných informací použitému ve vyjádření k žalobě, neboť nedostatečné odůvodnění správního rozhodnutí nelze zhojit dodatečným zdůvodněním v rámci soudního řízení (které se navíc neshoduje s původními důvody rozhodnutí).
18. Na druhou stranu soud shledal, že nedostatečné zdůvodnění neexistence požadované informace ze strany předsedy ÚS nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť zcela ob stojí druhý z jím uvedených důvodů pro odmítnutí žádosti. Informace o tom, zda a případně který z asistentů soudce se podílel na přípravě podkladů pro rozhodnutí či rozhodnutí samotného, je totiž podle názoru soudu informací o rozhodovací činnosti soudů.

19. Podle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona povinné subjekty dále neposkytnou informaci o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků.
20. V prvé řadě soud poznamenává, že Ústavní soud je soudem ve smyslu citovaného ustanovení, a to nejen s ohledem na jeho název, ale také například vzhledem k jeho zařazení do Hlavy IV Ústavy České republiky (srov. též znění jejího čl. 81). Absurdní důsledky, na které žalobce poukazuje s ohledem na zákonem užití slovo „rozsudků“, nejsou důsledky zákonného ustanovení, nýbrž toliko žalobcovy přepjatě formalistické interpretace tohoto ustanovení. Zdejší soud proto nevidí žádný důvod, proč by se na Ústavní soud neměla vyluka dle § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona vztahovat.
21. Ačkoliv žalobce poukázal na vadu v odůvodnění napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že předseda ÚS v textu odkazoval nejen na § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona, ale také na jeho § 11 odst. 4 písm. a), pak je nutno konstatovat, že se jedná o zjevnou chybu v psaní. Ostatně i samotnému žalobci je zcela zřejmé, že prvostupňové i napadené rozhodnutí je postaveno na zákonné výluce obsažené v § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona. Odkaz na toto ustanovení ostatně předseda ÚS přímo výrokem napadeného rozhodnutí vtělil i do výroku prvostupňového rozhodnutí.
22. K podstatě požadované informace soud uvádí, že ve shodě s předsedou ÚS považuje za naprosto příléhavé závěry zdejšího soudu vyslovené v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 29 A 133/2015-112. Ve shodě s tímto rozsudkem zdejší soud uvádí, že asistent soudce se může na rozhodování soudu podílet různými způsoby, počínaje samotnými procesními úkony, přes přípravu podkladů k rozhodnutí v užším smyslu (shrnutí skutkových či právních okolností věci, rešerše relevantních právních názorů plynoucích z judikatury, literatury či jiných informačních zdrojů, nástin řešení sporných otázek), až po vypracování konceptu rozhodnutí. Všechny tyto úkony spadají pod pojem „rozhodovací činnost soudu“. Její součástí je též stránka personální, tedy otázka, kdo konkrétně (který z asistentů) a případně v jakém rozsahu jednotlivé kroky v dané věci učinil. Informace požadovaná žalobcem tedy spadá pod zákonnou výluku uvedenou v § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona. Tím je také naplněna formální podmínka pro omezení žalobcova práva na informace.
23. Pokud jde o materiální podmínku pro omezení žalobcova práva na informace, tu soud spatřuje za naplněnou již z toho důvodu, že žalobcova žádost vůbec nemůže vést k dosažení jím proklamovaných cílů. Za každé rozhodnutí odpovídá ten, kdo jej vydal. V případě Ústavního soudu je jím senát či plénum, které jsou složeny výhradně ze soudců Ústavního soudu. Pouze soudci nesou odpovědnost za výsledné rozhodnutí, dostatečnost jeho odůvodnění i jeho důsledky (včetně důsledků plynoucích z případného odchýlení se od dosavadní rozhodovací činnosti). Informace o tom, že se na přípravě rozhodnutí podílel i asistent soudce, nemá žádnou vypovídací hodnotu už proto, že výsledek jeho činnosti vůbec nemusí odpovídat konečnému rozhodnutí Ústavního soudu. Pokud tedy chce žalobce rozvířit veřejnou debatu nad otázkou nejednotnosti judikatury Ústavního soudu či rozdílné kvality různých rozhodnutí, napadené rozhodnutí mu v tom nijak nebrání. Terčem jeho kritiky však mohou být vždy pouze soudci Ústavního soudu. Pokud pak jde o žalobcem tvrzenou motivaci spočívající v odhalení nerovného přístupu v právech či korupci, pak se v této části jeví žalobcova argumentace jako účelová. Žalobce jednak ignoruje skutečnost, že u Ústavního soudu existují jasná pravidla pro přidělování věcí, jednak žalobce naznačuje možné spojení zástupců účastníků a asistentů soudců zcela nekonkrétně, ačkoliv je veřejně přístupná na webových stránkách Ústavního soudu jak informace o zástupcích účastníků – ti jsou uvedeni v záhlaví rozhodnutí, tak informace o okruhu asistentů jednotlivých soudců. Pokud by byly žalobcovy obavy na místě, nic by mu jistě nebránilo tyto obavy alespoň rámcově podpořit konkrétními skutečnostmi.
24. K žalobcově výtce, že generální sekretář ÚS nezjišťoval intenzitu žalobcova zájmu na předmětné informaci (pro účely posouzení přiměřenosti omezení práva žalobce na informace), soud

poznává, že tak ani činit nemusel. Pro odmítnutí žádosti o informace je zásadně postačující zjištění, že informace spadá pod zákonnou výlukou. Posuzování materiální podmínky omezení práva na informace není nezbytnou součástí rozhodnutí o žádosti o informace a má své místo pouze tam, kde žadatel tvrdí, či z okolností případu vyplývá, že zákonné omezení (či jeho aplikace v konkrétním případě) by mohlo být protiústavní. Pokud žalobce nic takového v žádosti nenaznačoval, nemusel se k této otázce generální sekretář ÚS vůbec vyjadřovat, a pro její posouzení tudíž nemusel ani zjišťovat podrobnější informace. Rozhodující byl totiž již závěr, že odmítnutí žádosti o informace bylo plně v intencích informačního zákona.

25. Soud uzavírá, že odepření požadovaných informací o tom, kteří konkrétní asistenti soudců se podíleli na přípravě podkladů pro rozhodnutí, případně samotných rozhodnutí v žalobcem vyjmenovaných věcech, nebylo v rozporu s ústavním rozměrem práva na informace a nepředstavuje nepřijatelně extenzivní interpretaci § 11 odst. 4 písm. b) informačního zákona. Jelikož předseda ÚS zdůvodnil odmítnutí žádosti mimo jiné také naplněním výjimky obsažené v tomto ustanovení, které také řádně interpretoval, a veškeré své úvahy přezkoumatelným způsobem vtělil do napadeného rozhodnutí, je nutno toto rozhodnutí považovat za zákonné.

IV. Shrnutí a náklady řízení

26. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
27. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 10. prosince 2020

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu